

ITALIJANSKI SENAT JE ODOBRIL

SKLEP POSLANSKE ZBORNICE GLEDE

POLNOMOČI, POVERJENIH KABINETU.

ITALIJANSKI SENAT JE SPREJEL S 262 PROTI DVEM GLASOVOM VLAĐNO PREDLOGO, ŽE SPREJETO V POSLANSKI ZBORNICI, S KATERO SE DAJE VLADI POLNOMOČ ZA SLUČAJ VOJNE Z AVSTRIJO.

ODLOČITEV SE NI PADLA.

PRIČAKUJE SE OFENZIVNEGA NASTOPA OD STRANI AVSTRIJSKIH IN NEMŠKIH ČET. NEMŠKE ČETE NA ITALIJANSKI MEJI.

Rim, Italija, 22. maja. — Le še formalne proglasitve vojne se pričakuje v Italiji bo zapletena v vojno. Storjeni so vsi koraki, ki so potrebni za to. Armada se nahaja na fronti in pri njej se mudi vrhovni poveljnik. Vse pričakuje le še povelja in 1.300.000 mož se bo pričelo gibati proti severozahodu, proti Soči.

Zadnji zakonodajni korak je bil izvršen včeraj, ko je sprejel senat z vsemi znaki oduševljenja vladno predlogo, katero je že sprejela poslanska zbornica in s katero se daje vladi polnomoč. Predlog je predložil senatu princ Colonna, rimski župan. V svojem govoru je rekel, da je ponosen, da sme nagovoriti senat v tako važnem trenutku.

Iz poročil, ki prihajajo v Rim, je razvidno, da že obstaja vojno stanje med Avstrijo in Italijo. Ob meji se je poglavo na avstrijski strani več mostov v zrak in železniške tračnice se je razdejalo.

V brzojavki iz Trsta se glasi, da bodo prevedli Avstriji vse italijanske podanike v Avstriji v koncentracijska taborišča na Kranjskem in Hrvaškem in tudi iz Bazela se poroča, da dela nemška vlada vse mogoče zapreke 20.000 Italijanom, ki bi se radi vrnili domov.

Budow in Macebio se še nahajata v Rimu, istotako tudi turški poslanik. Domneva se pa, da bodo vsi trije odpotovali v trenutku, ko dobe od svojih vlad tozadevno obvestilo.

Glasi se, da je podpisal kralj dekret, s katerim se razveljavlja diplomatsko imuniteto avstrijskega, pruskega in bavarskega poslanika pri Vatikanu. Ako se bo to v resnici zgodilo, se pričakuje protesta papeža, ker je imuniteta teh poslanikov v Vatikanu zajamčena po postavi.

Razporejenost ljudstva.

Velikanske množice ljudstva se gibajo po cestah Rima, čitajo poročila listov ter pozdravljajo vojaštvo. Povsod so razbošene zastave zveznikov in zvečer so bile ceste sijajno razsvetljene. Veliko prodajalcev je zaprlo vrata in na slednjih so nabiti listki z napisom: Zaprto vsled narodnega slavlja.

Mrdičen nemir se je lotil prebivalstva in vse čaka vesti o spopadih na avstrijsko - italijanski meji. Neko poročilo se je glasilo, da je odšlo italijansko brodovje na visoko morje, da napade avstrijsko.

Vsled cenzure, katero se izvaja glede gibanj armade in mornarice, ne ve nihče kjer se nahaja sedaj italijanska mornarica, vendar pa je znano, da stražijo torpedni čolni pristanišče Benetke in Genovo. V nekem danes objavljenem poročilu se glasi, da je neki torpedni čoln izven pristanišča Benetke ustavil neki avstrijski parnik, ki je imel baje na krovu vojni kontribant.

Verolomstvo Italije.

Amsterdam, Holandsko, 21. maja. — V pregledu pogajanj med Avstrijo in Italijo pravi "Norddeutsche Allgemeine Zeitung", da ne more nobena zelena knjiga napraviti iz sveta dejstva, da bo zakrivila Italija, če dvigne orožje proti svojima prejšnjima zaveznikoma, verolomstvo. To pa zato,

Z zapadnih bojišč.

Na višinah pri Lorette.

Francozi poročajo, da so popolnoma zasedli te višine. Bitka severno od Ypres.

KOLONIJALNE ČETE.

Francoške kolonijalne čete so naskočile nemške postojanke in boj ob prekopolu se vrši naprej.

Berlin, Nemčija, 21. maja. — V današnjem uradnem poročilu glede položaja na zapadnem bojišču se glasi: "Severno od Ypres so napadle kolonijalne francoske čete v pretekli noči naše pozicije iztočno od prekopa. Bitka se vrši še vedno naprej."

Naskok Angležev južno od Neuve Chapelle, katerega se je vprizorilo včeraj zvečer, se je popolnoma izjalovil. Severozahodno od Arras, pri Fresnoy, smo izstrelili iz zraka neki sovražni aeroplan.

Nadaljni naskok, katerega so vprizorili Francozi včeraj v gozdovih pri Ailly, se je tudi izjalovil ter so imeli napadalec velike izgube.

Pariz, Francija, 21. maja. — V današnjem popoldanskem poročilu francoskega vojnega ministrstva se glasi:

"Severno od Ypres in iztočno od Yser prekopa so vprizorili Nemci v pretekli noči naskok proti našim pozicijam. Sprva so bili nekoliko uspešni, takoj nato vprizorjeni protinaskok pa je imel za posledico, da se jih je popolnoma vrglo nazaj. Pri tem smo se pridobili na ozemlju."

Nadalje južno so dosegli angleške čete par uspehov na neki točki severno od La Bassee. Pri Lorette in ob fronti pri Souchez in Neuville St. Vaast so se vršili tekoni včerajšnje noči artilerijski boji.

Z ostale fronte niso došla nikakoli poročila.

V večernem uradnem poročilu se glasi, da se je vreme izboljšalo in da so francoske čete vprizorile naskok na slemena ob gričevju pri Lorette, pri čemur so dosegle sijajne uspehe.

Nadalje so zasedli Francozi oni del pri Ablain St. Lazaire, ki je spajal pozicije pri La Blanche Voi s severozahodnim izhodom vasi. Tekom akcije se je ujelo 250 Nemcev in uplenilo en top.

Z ostale fronte ni poročati ničesar novega.

Angleži poročajo o uspehih.

London, Anglija, 21. maja. — Vrhovni angleški poveljnik v Franciji, Sir John French, poroča o uspehih iztočno in južno od La Quinque Rue ter pravi tudi, da se je pri Ypres izstrelilo iz zraka neki nemški aeroplan.

Most pri Cernay razdejan.

Bern, Švica, 21. maja. — Francoski artilerija je razdejala neki most čez reko Thur pri Cernay in se domneva, da bodo Nemci morali izprazniti to mesto, v katerem se nahaja njih provijantna in bolnišniška postojanka za čete, ki operirajo v gorenji Alzaciji, pri Hartmannsweilerkopf in pri Hirsenstein. Mesto samo ter ceste, ki vodijo tjakaj, je močno poškodovano.

Kritika lorda Kitchenerja.

London, Anglija, 21. maja. — V današnji številki "Daily Mail" se je zopet ostro napadlo vojnega ministra lorda Kitchenerja. V članku se glasi, da je bil Kitchener zelo uspešen pri sestavi novih armad in nabiranju novincev, da pa je pri rekrutiranju uporabljal bolj svoje ime v reklamne svrhe kot pa ono kralja. Nadalje se mu očita, da je naročil napadno streljivo za topove, vsled česar so bili zavezniki Anglije zelo vznemirjeni. Mesto bomb z veliko prodorno silo je naročil Kitchener granate kot se jih je uporabljalo v burski vojni.

Položaj v Mehiki.

Inozemcem v glavnem mestu Mehike preti velika nevarnost. — Nemiri v glavnem mestu Sonore.

Washington, D. C., 21. maja. — Zadnji čas se je pojavila v mestu banditska banda, ki krade vse, kar ji pride pod roko. Sedaj pa banditi niso niti s tatvinami več zadovoljni, ampak so začeli ljudi tudi dejansko napadati. Žrtve teh roparjev je bil že neki član nemškega poslanstva in več drugih oseb. Posebno inozemcem preti od teh ljudi zelo velika nevarnost. Oblasti ne morejo ničesar proti njim. Nekateri zatrjujejo, da je celo vojaštvo z njimi v zvezi. Pred tremi dnevi je prišlo v glavnem mestu Mehike do velikih demonstracij. Ljudje so demonstrativno korakali po mestu in zahtevali od vlade, da naj jim preskrbi živila, če ne, bodo morali lakote pomreti. Železniška zveza med Vera Cruzom in Mexico City se zopet vrši. Vest, da bo zapustil Carranza Vera Cruz in se preselil v Mexico City ni potrjena.

Nogales, Ariz., 21. maja. — V Hermosillo, glavnem mestu države Sonore je več kakor 2000 ljudi demonstriralo pred mestno hišo. Izjavili so, da ne odidejo prej, dokler jim ne da mestna uprava hrane. Nekateri med njimi niso že po več dni ničesar jedli. Del demonstrantov je oplenil dve ameriški in trinajst kitajskih trgovin. Demonstrante so pregnale čete te gubernija Maytorene. Veliko oseb so aretirali.

Srečen je lahko.

Pred sodiščem v Yonkers se je moral zagovarjati grocer Charles Williams, ker je zapretil ženi, da jo bo natepel. Izpovedal je, da mu je žena vedno očitala, da laži preveč za drugimi ženskami; zadnjič ga je bilo to tako užejalo, da jo je hotel natepsti. — Ko ga je sodnik vprašal, če ima še s kako drugo žensko razmerje, je grocer odvrnil, da laži za njim kakih 44 žensk in da so smrtno zaljubljen vanj. Odločno je pa zatrdil, da nobene ne mara. Obravnava še ni končana.

Predsednik in newyorška policija.

Washington, D. C., 21. maja. — Predsednik Wilson se je takole izrazil o newyorški policiji: Pri zadnjem obisku v New Yorku sem moral obudovati newyorško policijo. Mesto New York je lahko pomorno na take stražnike.

Nižje cene za denarje v staro domovino.

Pošiljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Primorsko, Korosko, Tirolsko, Češko, Hrvaško in Ogrsko tako zanesljivo kakor pred vojno. Iz poslovanja zadnjih treh mesecev smo se da dobroga prebrati, da pride denar tudi se danj sigurno v roke naslovnikov. Vojakom se ne more sedaj denar pošiljati, ker se nikdar za go tovo ne ve kje se nahajajo, li nam skoraj vsako pošiljatev z vojake a. kr. poštito urad vrne. Denar nam pošljite po "De mestic Postal Money Order" ter priložite natančni Vaš naslov in one osebe, kateri se ima izpla tati.

K	•	K	•
10 ...	1.75	120 ...	19.40
15 ...	2.60	130 ...	21.45
20 ...	3.40	140 ...	23.10
25 ...	4.25	150 ...	24.75
30 ...	5.05	160 ...	26.40
35 ...	5.90	170 ...	28.05
40 ...	6.70	180 ...	29.70
45 ...	7.55	190 ...	31.35
50 ...	8.25	200 ...	33.00
55 ...	9.10	250 ...	41.25
60 ...	9.90	300 ...	49.50
65 ...	10.75	350 ...	57.75
70 ...	11.55	400 ...	66.00
75 ...	12.40	450 ...	74.25
80 ...	13.20	500 ...	82.50
85 ...	14.05	600 ...	98.00
90 ...	14.85	700 ...	113.50
95 ...	15.60	800 ...	129.00
100 ...	16.15	900 ...	144.50
		1000 ...	160.00

Ker se cene denarj jako spreminjajo, naj pošljite vaše denarje na našo centralno kanto. TVEKKA FRANK BANKER, 25 Cortlandt St., New York, N. Y.

NEMŠKO POROČILO O RUSKIH ZMAGAH.

ZAVEZNIKI USPEŠNI PRI DARDANELAH.

ARMADA GENERALA MACKENSENA SI JE PRIBORILA VEČ LEPIH USPEHOV. — RUSI SO ZAPUSTILI ZAPADNI BREG REKE SAN. — ZAVEZNIKI SO ZAVZELI MAIDOS NA GALI-POLISU. — TURŠKE UTRDBE OB MALOAZIJSKI OBALI. — RAZBURJENJE V CARIGRADU. — ENVER PAŠA JE IZGUBIL VSE UPANJE. — TIFUS V PERZIJSKI PROVINCI ASERBEJDŽAN. — DOSEDAJ JE ZBOLELO ŽE VEČ AMERIŠKIH MISIJONARJEV.

Položaj na vzhodnem bojišču.

Berlin, Nemčija, 21. maja. — Veliki nemški generalni štab poroča:

V okolici Shawli so se včeraj vršili le manjši spopadi. Naše čete so ob reki Dubici prodrle že do Betygole in vjele na tem svojem pohodu kakih 1500 Rusov. Vzhodno od Zemigole smo pognali Ruse v beg. Južno od reke Njemen se Rusi umikajo proti trdnjavi Kovno.

Na jugovzhodnem bojišču se ni položaj zadnjih 24 ur čisto nič izpremenil. Vzhodno od Jaroslava, smo premagali močno rusko kolono in zaplenili precej vojnega materijala.

Uspehi generala Mackensena.

Berlin, Nemčija, 21. maja. — Vrhovno armadno vodstvo je izdalo danes poročilo, da je nemško-avstrijska armada pod vodstvom generala Mackensena vjela v Galiciji 104.000 Rusov ter zaplenila 13 topov in preko 200 strojnih pušk.

Dunajska vest.

Dunaj, Avstrija, 21. maja. — Avstrijski generalni štab poroča: Boji v srednjem delu Galicije se še vedno nadaljujejo. Včeraj smo pognali zadnje ruske oddelke iz zapadnega brega reke San. Pri zavzetju mesta Neudorf smo vjeli 1800 ruskih vojakov. Rusom so se vsi poskusi, da bi prodrli našo bojno črto pri Kolomeji, izjalovili.

Rusko poročilo.

Petrograd, Rusija, 21. maja. — Neko poluradno poročilo se glasi: Sovražnik prodira severno in severovzhodno od Jaroslava in si na vse načine prizadeva obkoliti Przemysl. Včeraj se je posrečilo Avstrijem z naskokom zavzeti nekaj ruskih postojank pri Gusakovu, 12 milj južno od Przemysla. Na levem bregu reke Visle in v Bukovini stoje Rusi še vedno v ofenzivi.

Šele zadnji čas se je zamoglo malo spoznati, s kako velikanskimi načrti se bavijo Avstrije in Nemci, da bi uničili rusko armado in potem uporabili vse svoje čete na zapadnem bojišču. V Galiciji imata zaveznika nad 1 milijon mož in preko 4000 topov. Njihovo municijske zaloge so na videz neizčrpne. Samo zadnja dva dni so oddali kake tri milijone streliv.

Nemški cesar se zaenkrat še vedno nahaja na fronti ob reki San. Če bo izbruhnila vojna z Italijo, se bo najbrže podal proti jugu. Iz raznih strani se čuje, da je bil poslan general Hindenburg na zapadno bojišče. Ta poročila so zelo malo vrjetna.

Nemci in Avstrije imajo ogromne izgube. Zadnji teden so izgubili na mrtvih in ranjenih nad 10.000 mož. K tem se mora prišteti še 40.000 vojakov, katere smo vjeli kljub temu, da se na nekaterih frontah umikamo.

Boji pri Dardanelah.

Berlin, Nemčija, 21. maja. — Turški generalni štab izjavlja: Naše čete so z vso silo navalile na sovražniške postojanke pri Av Burnu. Vnel se je vroč boj, čegar posledica je bila, da se je moralo desno in levo krilo zveznikov umakniti in je naš centrum z naskokom zavzel skoraj vse sovražniške pozicije.

Popoldne sta zaveznika pod varstvom svojih topov navalila na nas, toda mi smo ju pognali z velikimi izgubami v beg.

Na južnem koncu polotoka Galipolis smo z lahkoto odbili vse sovražniške napade.

Turkom preti nevarnost.

London, Anglija, 21. maja. — Atenski dopisnik je sporočil tukajšnji Reuterjevi brzojavni agenciji, da se bijejo v severnem delu Galipolisa silno vroči boji, ter da hočejo Angleži na vsak način obkoliti turško armado. V ta namen se je izkrcala močna posadka v zalivu Saros, ki prodira sedaj proti jugu. Bojne ladje ne prestopajo obstreljevanje turške postojanke.

London, Anglija, 21. maja. — Po zatrdilu "Central News Company" so vse turške utrdb ob azijski strani Dardanel uničene. Na Galipolisu so zavzeli zavezniški Kritijo in Maidos.

Strah pred Italijo.

Rim, Italija, 21. maja. — Sem je dospel neki atašej, ki je bil prideljen italijanskemu poslanstvu v Carigradu. Izpovedal je sledeče:

Vse Turke je silno presenetilo dejstvo, da se bo tudi Italija umesala v vojno. Še celo Enver paša je sedaj spoznal, da sta Avstrija in Nemčija zaigrali svojo igro. Kakorhitro bo Italija udarila na Avstrijo, bo Turcija naprosila za separaten mir. Če ne bo drugače, bo turška vlada protovoljno izročila Angležem in Francozom Dardanele, ker še vedno radi vidi, da gospodarijo v Carigradu Francozi, Angleži in Italijani, kakor pa Rusi.

Djavid bej.

Sofija, Bolgarsko, 21. maja. — Danes je dospel sem turški finančni minister Djavid bej. Jutri bo odpotoval na Dunaj, od tam pa v Berlin. Najbrže po poskušal dobiti od Nemčije kako večje posojilo.

Tifus v Perziji.

Tiflis, Kavkaz, 21. maja. — V mestu Urumijah, ki leži v perzijski provinci Aserbejdžan, so izbruhnile nalezljive bolezni. Posebno hudo gospodari tifus. Mesto je vse prenapolnjeno z bolniki. Presbiterijanski misijonarji iz Amerike, ki so slučajno v Urumijah, si na vse načine prizadevajo, da bi bolezen omejili; to se jim pa ne bo tako hitro posrečilo, ker primanjkuje zdravnikov, bolnišniških streljiv in zdravil. Veliko misijonarjev je že zbolelo, med njimi tudi dr. Harry P. Packart iz Denvera, Colo.

Japonci in Nemci.

London, Anglija, 21. maja. — Neka tukajšnja brzojavna agencija je dobila iz Pekinga poročilo, da je Japonska naročila kitajski vladi, da naj izžene vse Nemce, in naj Nemcem v pristaniščih odvzame vse koncesije.

MOHORJEVE KNJIGE

za leto 1915

so vendar enkrat dospelo. Danes smo jih pričeli razpisovati naročnikom. Kdor želi dobiti 6 knjig in sicer: 1. Koledar za leto 1915; 2. Mesija, 1 zvezek; 3. Mladina sr-cem, 2 zvezki; 4. Zgodovina slovenskega naroda, 4 zvezki; 5. Slovenske večernice, 68. zvezek; 6. Duhovni boj (molitvenik), naj nam dopolnje.

1 DOLAR. Knjige odpolijemo, ali po pošti, ali ekspresom. Slov. Publ. Knj. D.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-berton, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Avenue, N. E. Cleveland, Ohio.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6. St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1

Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, št. 2, Ely

Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, št. 114, Ely

Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNANJE!

Vse proteste, inicijative, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

O deklici, ki ni mogla jokati.

Živela je siromašna vdova. Po možu je podedovala staro bajto s strzano slamnato streho in dvoje otrok, deklico in fanta.

Sinka je mati vdova čez vse ljubila. Bil je najmlajše dete, troje jih je umrlo kmalu po porodu. In ves njen je bil po duhu in po misli, tih, nežen, ves zamišljen in sanjarski. Po licu pa je bil popolnoma rajni oče. Kadarkoli je pogledala vdova sinka, se je domislila umrlega moža. Obenem pa so ji oživela v spominu in v duši ona lepa, srečna leta, ki jih je preživela ob njegovi strani, v njegovi ljubezni, ki je sicer ni razodeval z besedami, a jo je kazal tem bolj v dejanju, v skrbi za njo in za deca.

Zato je mati sinka tudi v vsem odlikovala, v vsem in vedno ga stavila pred hčerko.

A ta, dasi še otrok, je to dobro epazila, bridko občutila. Za njo je imela mati malo toplih besed, za bratec same tople, blage in ljubice.

Tako se je sree dekličino napolnilo z bridkostjo do matere in do bratec, da mala sama ni vedela, kdaj.

Ko je bila deklica stara deset let, fant sedem, je nenadoma zbolel za škrlatinko in je umrl. Ko je bratec umrl, si je sestra po prvi otroški, ne baš globoki žalosti nekako oddahnila. Samotno, po ljubezni hrepeneče sree se ji je zibalo in zaslanjalo v sladko upanje. "Zdaj bodo mati ljubili tem gorkeje mene, vso ljubezno dajo zdaj meni."

A žalost: Bridko jo je varalo lepo, toplo upanje! Zakaj mati je živela tudi od zdaj le ljubljensinčku, bridkosladkemu spominu nanj. Še bolj je otopela za vse drugo, neprenehoma je žalovala za izgubljenim najmlajšim otrokom. Komaj da je omenil kdo pred njo prerano umrlega, pa je že jokala po njem. Zagledala je kje priprosto njegovo igračo, kos njegove obleke, kak še tako neznamen spominček nanj, pa so jo v hipu obile solze.

"Kako blag, zlat otrok je bil! Pa mi ga je Bog vzeli!"

To je napolnilo deklici sree in dušo s še večjo bridkostjo. Narav-

nost zamrzela je umrlega bratec, zamrzela tudi mater.

Ob nesrečni uri pa se ji je izlila ta mržnja iz sree in je rodila trdo, neusmiljeno besedo.

Ko je mati nekoč spet jokala za izgubljenim ljubljencem, je pripomnila hčerka srdito in odurno:

"Kdo se bo vendar vedno emiril! Saj se še zadušite s temi večnimi vzdihli in solzami."

Kakor bi ji bila porinila nož skozi sree, so zadele trde, okrutne besede žalujočo mater.

"Nesrečni otrok!" je viknila užaljena, vsa v solzah. "Čuvaj se, da te Bog ne kaznuje in ti posuši solze, ter ne boš mogla jokati, ko bi krvavo rada."

Pač se je deklica v prvem hipu ustrašila grozečih besed. Že je hotela izgovoriti lepo, blago besedo, prositi mater za odpusčenje. A tako ranjeno, tako vse zastrupljeno je bilo mlado sree, ki mu ni sijal toplo solnce materine ljubezni, ki ga ni negovala in osrečevala skrbna materina dobrota, da ji je lepa beseda umrla v mislih, ušla ji v ustih. Ni je mogla izgovoriti!

In je rekla spet pikro in trpko:

"Če bi s vedno emerkala kakor vi, je tako bolje, da nimam solz."

"Hudo te bodo še teple te besede, nesrečno dekle!" je še bolj užaljena ihtela mati. Sama se ni prava zavedala, kdo ji je položil hipoma te besede v misel in v usta, zakaj jih je morala izgovoriti, dasi skoro proti volji.

Deklica pa je govorila sama sebi z bolno bridkostjo:

"Čemu te grozijo? Kaj hočejo? Ko pa zame niso prejkoli mati ne ene solze, vse le za brata. Kako jih naj torej ljubim, kako naj govorim z njimi prijazno in ljubče?"

In je kljubovalno molčala.

Mati, že do tedaj slabotna, je slabela in venela zdaj še bolj. Žalost ji je vidno pila življenske moči. Pokašljevala je pogosteje, boleestneje. Vsak dan je ležala bolj v zemljo, bolj v grob.

Sredi zime je legla.

Ko je poganjalo po tratah in travnikih, njivah in logih novo življenje, ko je zapela v zelenih gozdovih znanika pomladi, kukavica, svoj veseli pozdrav mladosti, je izgorelo bolnično

sree v žalosti in v hrepenenju. Šla je za možem in sinkom.

Pač je za boleznijo materine obšlo in pretreslo hčerko včas bridko in hudo, velika in moreča žalost. Večkrat je že nameravala poklekniti ob postelji bolničini in prositi trpečo mater, naj da ji odpusti, naj jo blagoslovi. Morda blagoslov umirajoče prežene gorje prokletstva, ki ga je včas že s tiho grozo začutila: Da nima solz, da ne more jokati!

A vsakikrat, ko se je hotela ponizati, ko je hotela vsa skrušena in potrta pasti na kolena pred mater, ji je sovražnik, duh teme, šepetal: "Ali si res že pozabila, kako malo ljubezni si sprejela od matere, koliko pa rajni brat? Ali se ne spominjaš več, kako je skrbela le za brata, a tebe je zamejmarjala, vedno porivala na stran, v kot?"

In spet je razvnel s temi potuhnjanimi, bodečimi besedami ogenj sru in sru. Odprl in razširil je spet že napol zaelejeno rano, da je iznova zakrvavela in zaskelala. In sree se je zakrknilo blagim besedam prijatelja in varuha, ki je prigovarjal in opominjal:

"Pozabi, poklekni in prosi!"

Ko se je deklica pomladanskega jutra prebudila na klopi ob peči, kjer je imela svoje počivališče, prenočišče, in je šla kakor vsak dan v kuhinjo, da skuha za jutrek, in je čez male pol ure prišla materi lonček mleka, ga mati ni vzela. Ni ji bilo več treba mleka — bila je mrtva. Iz časnega spanja je zasnula v večno spanje.

Tako je umrla, ne da bi jo bila hčerka prosila odpusčenja, ne da bi bila hčerki pred smrtjo odvzela prokletstvo, ne da bi jo blagoslovila z blagoslovom umirajoče matere.

Vročje je zagomzelo deklici p vsem telesu. Kriknila je, kakor bi tudi po njej stegala koščeno svojo roko mrzla, neusmiljena smrt.

Jo je vzame s seboj v neznan deželo. Zrušila se je ob postelji na kolena in je pritisnila vročo glavo ob trdo, mrzlo roko materino.

Tresla se je kakor drhteč list petlike, tako bodečo bol je začutila in sree — a jokati ni mogla! Na ene solze ni bilo v oči, ne ene iz oči. Le v sree so pekle, da je v žgoči boli butala z glavbo ob posteljo, si trgala obleko s prsi. Malo da ni zblaznela ob grenki, grozni misli: "Nikoli več ne bom mogla jokati, vse življenje ne!"

Pokopavali so mater. Sosed in sorodniki, sami daljnji, bližnji nista imeli, so si brisali solze, pranje, a rodna hčerka jih ni brisala! Bleda, obupana je stala ob grobu. S suhim, pekočimi, oboli in strahu blodnimi očmi je strmela na materino krsto, strmel v grob za njo, strmel na rumene grude, ki so bobneče padale na siromašno krsto in jo kmalu zakrile. Pač se ji je izvil zdaj zdaj bolesten, tožeč vzdih — a zasolila se ni!

Temno, izbočki so jo pogledovali pogrebi.

"Ali je že kdo videl kdaj take hčerko? Še otrok je, pa ne zajoka po materi. Kakšno sree mora imeti v prsih? Kamen!"

Ko ji je zakrila mamo težka prst, je bila deklica sama na svetu, zapuščena kakor bor na gori. Sorodniki, skoro ji bolj tuji nego tuji ljudje, se niso pobrigali za njo. Tudi si je vsak mislil: "De-kleta, ki po materi ne potuči ne ene solze, ne vzamem v hišo." Tako je morala poskrbeti za njo občinska oblast. Dala jo je v službo in v vzgojo k bogati kmetici, trdi in neusmiljeni ženi, v katere hiši in službi ni ostal leto dni najboljši in najpotrebniji posel.

"Ta jo izuči in izmodri!" so modrovali modri občinski možje, tudi nevlnji na deklete.

Na smrt se je prestrašila deklica, ko je izvedela to bridko novico, ko je slišala to težko sodbo in obsodbo.

"Hudo me tepeš, o Bog! Pri materi ni ljubezni, pri tej ženi je bo še manj!"

A po prvem strahu si je skesano priznala:

"Sem pač zaslužila to šibo!"

In se je vdala v žalostno usodo. Povezala je v culo ono malo obleke, kar je imela in je zapustila rodni dom, ki ga je sprejela v oskrbovanje občinska oblast in ga je dala v najem, da deklica do-raste.

In res, še manj solnčne ljubezni in tople dobrote je našla deklica v novem domu. Pa pa mnogo več dela, nego ga je bilo doma pri materi. In mnogo več hudih in neusmiljenih besed, nego jih je bila slišala doma. Če je mati ni ljubila z gorko materinsko ljubeznijo, pa jo je vsaj pri miru pustila. Ni je

zmerjala, ni vpila na njo ves božji dan. A v novi hiši je bilo tako.

Kaj kmalu je deklica spoznala: "Služba pri hudobni gospodnji je trpljenje, življenje v solzah!"

A najhujše gorje bilo: Solz ni imela! Ni mogla jokati, da bi iz-jokala srčno bol. Neizplakane solze pa so pekle in žgale v sree kakor živo ogelje.

Gospodinja jo je mučila in trpinčila tem bolj, ker je vedela: "Ta mi ne more odpovedati, ne more oditi. Mora ostati pri meni, dokler občinski možje drugače ne odločijo. A ti ne bode!"

Še je spalo solnce v kristalnem svojem gradu z daljnimi gorami, ko je morala deklica že na noge. Kos črnega kruha ji je bila dala gospodinja prejšnji večer in ji zapovedala in zabijala: "Jutri pojdeš v loke in opleješ proso na nji-vi v kotu. Opoldne ti ni treba hoditi domov, predaleč je. Jesti ti dam s seboj; za tri moške težake ti dam kruha, da boš enkrat ven-dar sita. In da mi ne prideš pre-godaj domov, sredi pol dneva moraš spet! Vem, to bi bilo po tvoji volji, lenoba, pa po moji ni!"

Vedela je deklica, da bo morala garati kakor nena žival iz teme v temo. Vedel aje, kaj je gospodinja "sredi popoldneva". Če je prišla kdaj z dela domov, ko je solnce že šlo k počitku in je komaj še malo in zaspano mižalo v temo. Vedela je, kaj je gospodinja "sredi popoldneva". Obsula jo je vsa srdita s surovimi besedami. Z veliko, percačasto rok jo je udarila naravnost v obraz. Zgru-lila se je čestokrat pod temi kru-timi udarci, stokala in vzdihovala je ob pekoči boli — le jokati ni mogla, solz ni bilo iz vročih oči!

Zato se je gospodinja še manj smi-lila. "Potuhnjenska! Kaj cviliš in javkaš, ko pa sem se te komaj do-taknila. Da ji ni sile, se vidi, saj niti ne joka. Hmavka!"

"In da mi pri delu ne paseš le-nobe, ne polegaš pol dneva v sen-ci! Pogledam pojutrišnjem sama na njivo. Gorje ti, če ne bode vsa opleta!" je še zagrozila žena z o-sorno besedo in s temnim pogle-lom.

Pa je šla deklica ob prvi zori v loke in je plela ves dan, pod žgo-čim solncem, žejna in lačna. Kos kruha, "za tri moške težake", a v resnici tenek, da bi videla skozi njega deveto goro, je že med potjo skoro popolnoma pojedla. Le skorjo je ohranila, da bi jo emu-lila in zvečila ob največjem gladi in bi ga tako vsaj malo potolažila. Seve, ko je proti popoldnu pričela glodati trdi kratec, počasi in previdno kakor mala miška, je spoznala in začutila, da je lakoto lele prav zbudila in razdražila.

Delala je ves dan, da so ji po-kali in krvaveli prsti. Pa ni upala nehati, odpočiti si. Zakaj njiva, glej, je tako prostrana, jutri pa jo pride ogledovat huda gospodi-nja. "Gorje če ne bo opleta!"

Ob delu je z bridkostjo mislila na rajno mater.

"O mati, kaj ste mi storili! Če ste me rodili in me pustili samo na svetu, vsaj tako strašno prokleli bi me naj ne bili!"

Od žalosti, srčne boli, telesne utrujenosti in slabosti se je zgru-dila na nemo zemljo, v razor — a zajokati ni mogla!

Solnce je pripekalo naravnost dol na njo, molče, brez usmiljenja, malone sovražno. Prepelica je pet-pedikala nekje tam koncem nji-ve; s petjem je delala kratek čas in veselje sebi in mladičem — a za nesrečno deklico se ni zmenil nihče, nihče ji ni dal tolažilne be-sede, nihče kaplje sočutja, nihče žarka upanja, da bo kdaj druga-če, da bo kdaj bolje.

"O mati, hudo ste se maščevali!"

Jesenski vetrovi so se podili čez polje. Ostro so si zvižgali, kakor bi si delali z zvižganjem pogum in bi se vnelali za tem vztrajnejši, tem hitrejši tek. Njih ogromni plašči, stikani iz samega mraza in leda, nevidni navadnim človeškim očem, so plahetali od neba do zemlje. Razpršili in razgnali so na vse strani sveta vso slabotno to-ploto krmeljavega, bolnega soln-ca. Kar je niso razpršili, so jo vje-lili v velike gube svojih vihrajočih plaščev, kjer je takoj zmrznila in zledenela. Zato je bilo tako hlad-no na svetu.

Kdor je moral na cesto, kdor na pot, kdor na polje na zadnje jesensko delo, si je ogrnil kožuh, če ga je imel, se je javil v burnus, če ga je imel, si je oblekel čez na-vadno obleko še eno, debelejšo, to-plejšo, če jo je imel.

Deklica je ni imela, Bogu bodi potoženo. Imela je le lahкотno po-letno, iz čenega blaga, vso že ob-drgnjeno, luknjasto, napol že raz-trgano.

Pa ji je naročila huda gospo-dinja:

"Gori v lokah koruzinje se ni požeto. Jutri greš in požanješ! Zdaj je še toplo. Morda pritisne kmalu mraz, tedaj bo težje."

"Zdaj je še toplo!" si je z brid-kostjo ponavljala v mislih dekli-ca gospodinjine besede, ko je dr-htela navsezgodaj po cesti, in jo je jesenski veter, ves zle volje, ker neprespan, grizel v lica, v oči in v ušesa, jo ščipal skozi tenko obleko v drgetajoče telo, ji hukal mrzlo sapo v roke, skrite pod starim, pajčolanastim, sitastim pred-pasnikom, da bi ji srp kar padel iz njih.

Žalostna je bila sirota, da bi le-gla in umrla — a jokati ni mogla.

"O mati, mati, ali vidite iz groba, ali vidite dol z neba, kako neusmiljeno me tepe vaše proklet-stvo?"

Od boli si je grizla ustnice, da so krvavele, a jokati ni mogla.

"Krvave solze bi jokala, ko bi le jokati mogla! A ne morem. O mati, kaj ste mi storili! Velik je bil moj greh zoper vas, a večja je kazen, ki ste mi jo izposlili."

Tudi mater ji je zločesta go-spodinja večkrat očitala.

"Mati je bila malovredna, pra-va lenuharica in ciganka, in ti si vredno njeno seme, eiganski o-trok!"

Hudo je zabolelo vsakikrat to surovo očitane deklico, nego če bi jo bila gospodinja udarila. Če v življenju ni ljubila matere, da-si je sree hrepenenju in vpilo po tej ljubezni, zdaj, ko je ni imela, jo je ljubila z vsem sree. Zdaj, ko jo je slišala tako zasramovati in blatiti, ji je postajala podoba ma-terina lepa in svetla kakor podoba svetnice na oltarju. Dasi ni kma-lu kdaj ugovarjala gospodnji, ko je vlačila s strupenim jezikom mamico iz groba, jo je pomerila deklica s plantičnimi očmi in ji je zaklicala odločno in brez stra-hu:

"Mene tepite, mene ubijte, če hočete, a mamico mi pustite v gro-bu pri miru!"

V takih bridkih trenutkih, ko ji je zaplmetela ljubezno do raj-ne porodnice iz trpečega sree gor do neba, kjer zdaj biva duša raj-ne mamice, ji je bilo, da bi z ra-dostjo poromala na golih kolenih na mamičin grob, samo če bi ji še enkrat mogla pogledati v lice in v oči, samo če bi mogla slišati iz njenih ust eno sladko, blagoslov-ljeno besedo:

"Odpušcam ti, nesrečno dete!"

Kadarkoli je prišla k cerkvi in na pokopališče, nikoli ni šla do-mov, ne da bi bila stopila h grobu materinemu in bi vzdihnila in za-prosila iz globočine bolnega, skru-senega sree:

"Odpustite mi, draga, mila ma-mica!"

Poleti je bilo.

Deklica je prignala na večer krave s paše. Gospodinja je mo-gočno stala na podstenu tik ob vratih v hlev. Nekoliko dalje od nje je sedel na skladu drv star be-rač in je s starikavim, utrujenim glasom brundal nekaj kakor mo-litve. Pravkar je bil prišel in po-prosil za prenočišče. A kmetica se je delala gluho in slepo. Šele, ko je zaprosil v tretje: "Mati, ali bi smel prenočiti pri vas? Na slamo v hlev ležem in ne bom nikomur v nadlego", je zadirčno vzrojila:

"Pa ostani in leži kam na gnoj! Sicer tako ne bo miru pred to be-raško nadlego!"

Ob vratih je stala gospodinja in je pregledala, z očmi in misli-mi pretuhlata in pretehtala sled-njo kravo, ki je šla mimo nje v hlev.

Dogodilo se je bilo namreč pred časom, da je deklica v pekočem gladi pokleknila pod kravo, da dobi nekaj kaplje mleka in si ma-lo potolaži grozno lakoto. A je na-nesla pisana njena sreča, da jo je zalotila pri tem gospodinja.

Od tedaj je imelo dekle še manj miru pred trdosrečno, vedno ne-zaupno gospodinja. Vsak dan, ko je prignala krave s paše, jo je že čakala strupena žena in jo je ob-sula s ploho očitanih in psokv.

Tudi danes tako.

(Konec prihodnjije).

Žrtev vojne.

Po statistiki ki jo je izdelalo mednarodno društvo Rdečega kri-ža v Ženevi, je padlo v vojni do 31. decembra 1914. 2.339.000 mož, število ranjenih in bolnih pa zna-ša za isti čas 4.033.000.

Nakup vina.

Avstrijsko vojno ministrstvo je nakupilo po poročilih tirolskih li-stov v bolcanskem okraju na juž-nem Tirolskem 50.000 hl vina.

Za smeh in kratek čas.

VABILO.

Ali naju boš prišel obiskat? — Moja žena bo zapela par pesmi. — Nič zato, vseeno bom prišel...

UMETNOST.

A.: — Moj Bog, kako grda je ta slika. — Take ženske bi si ves svet ne hotel.

B.: — No, ti pa res nisi moderen človek.

DANDANAŠNJI.

— Sedaj se pa res ne spominjam. Ali si bila na moji zaroiki, ali ne?

— O, ali ne veš, da sem bila še na vseh tvojih zaroakah?

PRI SKUŠNJI.

— Kaj razumete pod besedo popolnoma prost?

— Če gre človek na cesto, vedoč, da ne bo srečal nobenega upnika.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

ODLIKOVANJE.

Red železne krone tretje vrste z vojno dekoracija je priznan padlemu goriskemu rojaku nadporočniku 97. polka Egonu Gabrijeliču. — Z vojaškim zaslugami križcem z vojno dekoracijo je odlikovan Oskar vitez Tonkli, stotnik 7. lovskega bataljona, ki je v mirnih časih nastanjen v Kanalu. — Vojaški zaslugi križec tretjega razreda z vojno dekoracijo je podeljen padlemu rezervnemu poročniku 47. pešpolka dr. Edvardu Dolinšku, profesorju na slovenski gimnaziji v Gorici. — Z bronasto častno kolajno Rdečega križa je odlikovan poveljnik dunajske orožarne podpolkovnik Fridolin Kavčič. — Vojaški zaslugi križec z vojno dekoracijo so dobili stotnik 5. domobr. pešpolka Fran Globočnik, nadporočnik 2. domobr. pešpolka Alojzij Barle in padli nadporočnik 3. polka deželni strelcev Fran Korčič. — Signum laudis je dobil višji zdravnik v rezervi pri 1. domobr. pešpolku dr. Maks Krasnik. — Red železne krone 1. razreda z vojno dekoracijo je dobil generalni major Mihael Mihajlovič, poveljnik 83. domobr. brigade. — Vojaški zaslugi križec 3. razreda z vojno dekoracijo je dobil major 1. trdnjavskega topniškega polka Mavricij Lang. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil polkovni zdravnik 7. lov. bataljona dr. Rajmund Zamponi in poročnik 74. pešpolka Josip Kozina. — Zlat zaslugi križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil vojaški registraturni nadoficer pri drugi armadi Karol Lutersek in oficerjal topniške zaloge št. 7 Matej Gruden. — Srebrni zaslugi križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil rač. podčastnik 1. razreda pri 3. trenski diviziji Fran Majcen. — Srebrni zaslugi križec na traku hrabrostne svetinje je dobil četovodja 10. inf. div. san. zavoda Emil Anderle. — Zlato hrabrostno svetinjo je dobil stabni narednik 17. pešpolka Ivan Butkovič. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste je dobil četovodja Ivan Babik in deseterik Ivan Sovre, oba pri 17. pešpolku, ter kadet 25. top. polka Alojzij Skop. — Bronasto hrabrostno svetinjo je dobil deseterik 1. pešpolka Avgust Kranjc in praporščak 9. pion. bat. Fran Samec. — Pri 97. pešpolku: Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste je prejel četovodja Jakob Ključar, praporščak A. Prokop in četovodja Ciril Gröön. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: praporščak A. Krivic, kadeta E. Popp in E. Deutseh, četovodji B. Bele in G. Božič, deseteriki A. Desetnik A. Sulvagno, J. Zidarič in J. Koršič, infanteristi J. Savarin, M. Linz in J. Jurec, deseteriki Peter Kacin, Valentin Galas in Josip Koršič ter infanterist Simon Trei. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: naredniki Fran Zonta, Josip Rusjan, A. Zadkovski in E. Špiš, četovodje Fran Anzele, M. Prodan, J. Preme, J. Raspor, J. Zuzzi in J. Christan, deseteriki M. Loser, J. Krainz in J. Kovčič, poddeseterik J. Mizan, infanteristi R. Rupp, A. Saksida, J. Barich, E. Tifak, J. Jelen, K. Rohrerger, J. Tabris, J. Vock, P. Trampus, A. Urbančič, R. Golec, A. Komel, J. Bandel in J. Makuc.

KRANJSKO.

Vojna poroka. V župni cerkvi v Komendi je bil dne 20. aprila poročen "po posredovalu" (per procuratorem) pruski vojak, ki je sedaj v Vary na Franeoskem, gozdni tajnik Maks Czekalla (poljskega pokolenja) z Marijo Bilzer, vzgojiteljico v kriški graščini, doma iz pruske Šlezije. To je bila tu sploh prva poroka od začetka vojne.

Padel na bojišču. (Uradni poročila.) Infanterist 2. bosansko-hercegovskega polka, 13. stot., Avgust Jurman, rojen leta 1889. v Medvodah, je padel na severnem bojišču in je pokopan v Mešicku. Bil je svojedobno označen za ranjenega.

Pogreb dveh ruskih vojakov. V soboto 24. aprila so v Ljubljani pokopali ruska vojaka Dimitrija Piroof (16. ruski pešpolk) in Fedora Titvenko (50. ruski pešpolk), ki sta umrla v garnizijski bolnišnici. Za pogrebom, pri katerem je svirala vojaška godba, je šlo med drugimi 12 ruskih ujetnikov, ki se zdravijo v garni-

zijski bolnišnici. Pokopaval ju je pravoslavni duhovnik, ki se je nalašč pripeljal v Ljubljano. Zanimivo je bilo gledati pogrebne odredbe pred mrtvašnico, ki so trajale skoro pol ure. Oba so pokopali v častni grob med druge umrle vojake.

Z bojišča. Ljubljanski listi priobčujejo iz pisma nekega vojaka sledeče: Na velikonočno nedeljo smo doživeli zanimiv slučaj. Po solnčnem vzhodu je prišel ruski parlament, ki mu je sledilo več vojaških oblasti in po nekem prijatelju njenega moža, ki je služil v istem polku kakor njen mož, da je njen mož padel v bitki pri Grodnu. Prijatelj njenega moža ji je celo pisal, da je bil navzoč, ko so pokopali njenega moža. Vdova je odpotovala na svoj dom, kjer se je poročila z nekim trgovcem. Ko je tle dni žena s svojim drugim možem večerjala, je prišel nekli upadli, bolni mož k njima. Bil je mož, o katerem je bila žena obveščena, da je že mrtve. Ko je izvedel, da se je zopet poročila njegova ljubljana žena in ko je prečital uradne listine in tudi pismo svojega prijatelja, v katerem se je tudi poročalo, da je padel, je vstal in ko se je poslovil z žalostnimi besedami, je izginil, morebiti za vedno. Tudi drugi mož je zapustil še tisto noč hišo in se še ni vrnil nazaj, žena je pa obolela od dvomov, da kdaj zopet ozdravi.

Slamorenica usmrtila otroka. 24. aprila zvečer se je v Hrastju pri Mostah prigodila strašna nesreča. Pri Kamnarju so rezali s slamorenice. Stroju se je približala Kamnarova Ančka, posestnikova hči, stara 3½ leta. Slamorenica je dekleto zagrabil za roka in jo zavrtela parkrat okoli. Otrok je bil takoj mrtve. Oče ponesrečene deklece je že ves čas vojne na južnem bojišču.

Krušne karte. Dne 25. aprila so Ljubljancem začeli kupovati kruh s krušno karto. Najbolj trdo je zadel krušna karta številne ljudi iz dežele, ki so prišli omenjenega dne v Ljubljano. Če kdo ni prinesel kruha s seboj, ga v Ljubljani ni dobil.

Lakota na Kranjskem. "Gore-nje" priobčuje: Lakota nam preti. Ako bi ne bilo kmalu vojne konce in ako bi bila letos slaba letina — Bog se nas usmili! Kmalu po sto let, kar je bila na Kranjskem prav huda lakota. V cerkvi sv. Petra pod Smarjetino goro pri Kranju se še vidi spomenik na strašno lakoto, ki je mučila in morila prebivalce na Kranjskem leta 1816 in prvo polovico leta 1817. V tej cerkvi visi na zidu kositrnen korec in pod njim tabla, na kateri pripoveduje slovenski in nemški napis, kako so leta 1817 s tem korecem delili stradalce "rumfortarsko" juho. Slovenski napis pravi: V letu 1816 je bila zemlja tako nerodovita, da so revni ljudje v letu 1817 tako stradali, da so po več krajih travo in otrobo jedli in od lakote mrl. Od krščanske ljubezni vžgani so se našli v tej soseski dobrotniki, ki so s tem korecem petdesetim najbolj potrebnim v Stražišču takojmenovano rumfortarsko juho pustili deliti in so jih tako v najhujšem času preživeli. Precej po tej hudi letini je pa Bog dal zemlji tako rodovitnost, da je žito na tak dober kup prišlo, kakor pokaže zdo-lej zapisana žitna cena. V letu 1817 pred žetvijo: 1 mernik pšenice 6 gld., 1 mernik rži 4 gld. 30 kr., 1 mernik ječmena 3 gld. 10 kr., 1 mernik prosa 3 gld. 15 kr., 1 mernik ovs 2 gld. — Žitna cena v l. 1818 pred žetvijo: 1 mernik pšenice 1 gld. 40 kr., 1 mernik rži 1 gld. 18 kr., 1 mernik ječmena 54 kr., 1 mernik prosa 1 gld. 30 kr., 1 mernik turške 1 gld. 1 gld., 1 mernik ajde 1 gld., 1 mernik ovs 40 kr. — K večnemu spominu božje pravice in božje usmiljenja naj ta korec tukaj visi. — 30. junija 1818. — V spomin na lakoto, ki je bila pred 100 leti, kuharice še sedaj na Veliko noč skuhtajo "alelujo" ali o-lupke od repe kot posebno zgodovinsko jed.

Iz Bohinjske Bistrice poročajo:

Še vedno toliko snega imamo, da ne moremo obdelovati polja. Kdaj bo pač kaj zrastle in kaj bo z našo ozimino? Pri nas je že tako malo poljske zemlje, vrh tega pa še 80 družin uradniških, železniških, delavskih, ki nimajo kar nič svojega pridelka. Tudi veliko vojakov je nastanjenih. Živil nam pa že sedaj primanjkuje ter smo vsi v velikih skrbih, če nam vlada ne pride na pomoč. Naš vrli, tako skrbni župan Frančišek Arh je naredil vse potrebne korake ter opozoril vse oblasti o veliki stiski in potrebi, ki jo čuti zlasti naš kraj.

Umrl so v Ljubljani: Anton Drobnič, bivši mlekar, 29 let. — Alojzij in Josip Varel, dvojčka-rejenci, 2 oziroma 3 dni. — Anica Wissiak, potnikova hči, 22 mesecev. — Marija Zupan, posestnikova žena, 76 let. — Uršula Matjašič, postreškovka žena, 55 l. — Alojzija Walland, potnikova žena, 37 let. — Uršula Vode, mestna uboga, 73 let.

Na gospodinjstvi šoli na Vrhniki pri Ljubljani se bode v letnem tečaju podučevalo tudi v sledečih predmetih: šivanje belega perila in obleke, krojno risanje, vezenje ali šitkanje, slovenska in nemška stenografija, nemški jezik in pisanje na stroj.

Domača umetnost. V izložbi e. kr. dvornega založnika J. Mathiana na Dunajski cesti v Ljubljani je Srečko Magolič star. razstavil veliko, divno snežno pokrajino iz ljubljanske okolice, predstavljajočo vitke breze, blesteče se v popoldanskem solncu. S tem svojim najnovejšim umotvorom je Magolič zopet pokazal, da imajo njegova dela odlično mesto v naši umetnosti. Uradni list piše o tej sliki: "V Mathianovi izložbi je izredno mnogo in hitro delujoč domači pokrajinski slikar Srečko Magolič starejši razstavil olnato sliko večje oblike, ki jako posrečeno predstavlja oddelek ob ljubljanskem tivolskem dvoredu ležečega brezovega gozdiča in za tem ležečega brega v krasnih barvah, v katerih se nudi ta prijetna pokrajina v zimskih dneh. To dobro posrečeno delo je pač najlepše, kar jih je dosedaj ustvaril Magolič."

Častni občan. Iz Begunj na Gorenjskem poročajo: Knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič je bil od tukajšnjega občinskega odbora soglasno izvoljen za častnega občana občine Begunje v priznanje za premnoge zasluge, katere je knezoškof kot rojak tukajšnje občine naklonil občini in župniji. Občni zbor izobrazovalnega društva Begunje, je izvolil knezoškofa za svojega častnega člana.

ŠTAJERSKO.

Duhovniške vesti. Alojzij Čížek, mestni župnik v Slov. Gradcu, voljen kurtat v rezervi, je v poklican v aktivno službo na bojišče. — Divizijski župnik Hubert Rant, ki je bil od začetka vojne na severnem bojišču in dal tam mnogim težko ranjenim slovenskim vojakom zadnja tolažila, je obolel in se je vrnil z bojišča na 14dnevni dopust v Maribor, da okreva in si utrdi zdravje.

V ruskem ujetništvu. Rezervni poročnik Ciril Sadu, sin nadučitelja Fortunata Sadu v St. Ilju v Slov. goricah, je bil ob padcu trdnjave med tamošnjo posadko. 18. aprila je njegov brat dobil iz mesta Rjazji v Rusiji dopisnico, na kateri mu ujet brat poroča, da je zdrav in da se ujetniki vozijo že 8 dni od Kijeva dalje v Rusijo.

KOROSKO.

V ruskem ujetništvu se nahaja Janko Mišic, starosta "Sokola" v Borovljah. Rusi so ga zajeli že v jeseni pred Lublino. Tedaj pa jim je ušel. Preplaval je Vislo in dospel po tritedenskem blodenju srečno zopet v Galicijo k avstrijski armadi. Za ta čin je bilo zanj tudi svoj čas predlagano odlikovanje. Na novega leta dan pa je bil zopet ujet pri bojih v Karpatih. Kraj, kjer se sedaj nahaja, se imenuje Skobelev Figarskoj v Turkestanu v Aziji, kjer je bilo že januarja meseca tako lepo vreme, kot je pri nas v majniku.

Ruski ujetnik umrl. V Celovcu je umrl v ondotni rezervni bolnišnici št. 1 ruski ujetnik Aftanazij Lazurenko, vojak ruskega 173. pešpolka, oženjen, star 28 let.

PRIMORSKO.

Aprovizacija Primorja. Iz Trsta poročajo: Koruzna centrala na Dunaju je vnovič nabavila 40 vagonov koruze za Primorje in je odredila, da se ta množina odpo-

šlje iz Ogrske direktno v uline Primorja v svrhu zmljetja. Tudi koruznega zdroba pride bližje dni z Dunaja v Trst. — Tržaški aprovizacijski odbor je odredil, da se od 25. aprila naprej šteje vsak dan 60 metrskih stotov užitnega kruha, ki se prodaja po 64 vin. kilogram. Kruh pečejo v pekarni "Panificio Triestino" pod nadzorstvom uradnih organov. Prodaja se v 9 pekarnah po raznih krajih mesta. Aprovizacijski odbor je sklenil, ukreniti potrebno, da sčasom prevzame sploh vsa peko kruha v svoje roke. Zdaj se dobiva kruh skoraj v vseh pekarijah; zagotovljena je tudi zadostna množina moke in koruze za bodoče dni. Krompirjeve zaloge so v zalogi v velikih množinah za daljšo dobo.

Odvetniško pisarno je otvoril v Trstu dr. Ernest Rekar, bivši odvetniški koncipient v pisarni odvjetnikov dr. G. Gregorina in dr. E. Slavika.

Došel je pred nekaj dnevi v Ljubljano Josip Pelczar, katoliški škof iz Przemysla; dosedaj je bival v svoji vili v Tatrah. Rusinski škof je ostal v Przemyslu.

HRVATSKO.

Umrl je v Ogulinu poslanec hrvatskega sabora Giga Jović. Zastopal je hrtkovaški okraj. Jović je bil izborni govornik, zdrav, vesel, simpatičen človek; sabor ga je izvolil kot zastopnika srbske samostalne stranke za zapisničarja. Od začetka vojne se je nahajal Jović v Aradu na Ogrskem, odkoder se je šele nedavno povrnil v domovino.

SLUŽBO DOBI

Slovenka v kuhinji v "Boardinghouse". Prijazno mesto. Plača po dogovoru. Katero veselje, naj se pismono javi na naslov: G. M. Krueh, Davis, W. Va. Box 405, (21-22-5)

Išče se JANEZ GLOVAN, doma iz vasi Škrilj. Njegov oče je umrl v Leadville in zapuščal nekaj dedščine. Naj se oglasi na naslov: Martin Gradisar, c/o A. V. Smelter, Leadville, Colo. (4x 8,15,22,29-5)

Slovenskim pevskim društvom širom Amerike:

POZOR!

Med večletnim delovanjem v tujih pevskih društvih sem zadol ob pesmi, ki so pravi biseri na umetno-pevskem polju. In čemu ne bi presadil tujih cvetov na domači vrst? Danes so presajene in v Greater New Yorku se pojejo ter postajajo — narodne!

A čujte predgovor v oni knjizi: Pevec Evo Vam cvet s tujega vrta! Tuje so, a zato nič manj prijetno dišeče. Duh časa nas sili, da spoznavamo drug drugega tudi — v pesmi. V dvajsetem veku pretiravali z glupim solizmom, ignorirali duševne proizvode narodnosti je — absurdno in ker je pesem govor srca, molitve duše, a srce enako do zadnjega atoma drugemu srce, je potemtakem pesem mednarodna, skupna last — pevčeva! Seveda ne smemo kot Slovenci prezirati ter zamerjati svojih pesmi; pestre so, ker se živine in — naše! Zato, da je tako malo teh cvetov!

Segel sem v tuj vrt, natrgal ter oblekel v domače krilce kito "tujih" nemško-angelskih pesmi, in, sodeč po dosedanjih posrečenih poskusih, sem se prepričal, da pojejo greaternewyorskislovenski pevci z veseljem tudi "tuo" pesem. V originalu sem pustil edino le klasično-lepo "My old Kentucky home" ker to pesem pojejo 1 druge narodnosti le v izvirnem angleškem jeziku.

Zbirka začena s pesmijo 1.) "Ko ponesen orel pesem dviga se"; za njo prihaja veličastna 2.) "Svoboda" — glej, zdaj ori klice po zemlji: Bratje smo enaki vsi; 4.) Pomladna pesem: Odpri srce, cvetoč je dan; 5.) Hisića očeta, z bariton solo: Domov, domov srce me žene; 6.) Samotarjeva nočna pesem: Noč, tiha noč, čuj moj pozdrav; 7.) Vražji bas z vodilno arjo za 2. bas; 8.) Draga, lahka noč, z bariton-solo: Zapri nebesko ti oko; 9.) Stara nizozemska pesem: Ko zaori pesem moja, prvi bas vodi; 10.) Deklica in metulj, nabirala je cvetja v gozdu, pa "a butterfly flew toward her and kissed her lips so fair"; 11.) Večerna; 12.) O playooki devi: Dekle, glej na tem-le mestu, pravina ti prinese ti; 13.) Slovo junakovo: Divjajo konji in poka strel, junak pa zalet umirajoč bere še zadnjkrat materino pismo in se poslavlja od drugih; 14.) Lovčeva slovo; 15.) My old Kentucky home; 16.) Solza — solza ne zabim ti nikdar, ki tekle so za me; 17.) Kapela: Kaj se blesti-le — na goro tam zroč — in zvonec mali kliče romarja v božji bram; 18.) Zdravica: nazdravlja Starvnik, ki nam v vino tolažbe da, pozdravlja domovino, materno oko, napija vrli Slovenci in navsezadnje pravici, ki obsoja zlo...!

Operajo se najslajši pesniški predmeti v zbranih akordih. — Pesmi so pravi biseri ter ne pretežje. Slušalec jih ne nasti, sluša! bi jih venomer. Knjiga obsega 50 strani; poedine partiture si pisane na finem, trpežnem perljru in vezava je tudi ukusna. Društva, seite po knjigi, po tej redki zbirki! Cena ni pretirana, društvom popust, pevorodni in izvod — gratis! V zalogi IVAN M. ADAMIČ, povevoda slov. pevsk. društva "Slavce", 1336 Lincoln Place, Brooklyn, N. Y.

Rada bi izvedela, kje se nahaja moj mož ANTON NOVAK, ki je dne 16. junija lanskega leta neznanu kam pobegnil. Pustil me je s 14 dni starim otrokom v največji bedi. Takrat sva bila v De Pue, Ill. Če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, prosim, da ga mi javi. Jaz sem na smrt bolna in bi mu rada še nekaj sporočila. — Mrs. Anna Novak, Box 11, Oglesby, Ill. (21-24-5)

NA PRODAJ.

Dobro urejeni SALOON in "boardinghouse" s 17 sobami je na prodaj. Saloon je odvisen od pivovarne in imam sam "lease" na celo poslopje. J. M., 208 Reed St., Milwaukee, Wis. (21-22-5)

SLUŽBO IŠČE

Slovenka, stara 19 let, želi službo za pomoč v kuhinji, v mestu ali na deželi, proti mesečni plači \$20 do \$30. Zglasiti se je pri: Ella Svetlin, c/o R. Slabjanja, 208-210 E. 10. St., New York, (21-22-5) N. Y.

Rad bi vedel naslov glavnega tajnika S. S. P. Zveze, ker bi mu rad pisal podrobnosti o umrlem članu A. Pančeh. Prosim, da se mi javi. — A. Halic, P. O. Box 3533, Lowell, Ariz. (20-22-5)

Rad bi izvedel za naslov svojih prijateljev EDVARDA ZORZUT, JANEZA KOVAČIČ in CIRILA DRNOVSEK, vsi trije doma iz Brda pri Vedrijanu. Iščem tudi ANTONA GABRIELČIČ. Prosim cenjene rojake, da mi sporočijo naslov zgoraj omenjenih, ali naj se pa sami javijo. — John Koneut, Box 11, Kellettville, Pa. (20-22-5)

Varujte svoje zdravje.

Kadar ste bolni in potrebujete pomoči, takrat se zaupno obrnite do nas, da vam pomagamo z dobriimi evropskimi zdravili. Ako vam niso druga zdravila pomagala, zato ne obupajte, evropska zdravila rojaki hvalijo kot izvrstna za vse bolezni. Na sto in sto zdravilnih pisem smo prejeli, ko se ljudje ozdravili od dolgoletnih bolezni. Zdravnik specializir za spolne in kronične bolezni uradno od 4-6 pop. v M. Manufacture Bldg 31. Zdravniški svet vsakemu zastopnik

DOM. LEKARNA.

P. O. Box 819, Milwaukee, Wis.

Iščem svojega bratrance ANTONA KLEPEC iz fare Podzemelj na Dolenskem. Pred enim letom in pol se je nahajal v Jolietu, Ill., in zdaj se nahaja nekje v San Francisco, Cal. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, za kar mu bom zelo hvaležen, ali pa naj se sam oglasi na moj naslov: Anton Plesec, 146 Frederik St., Steelton, Pa. (20-22-5)

Iščem svojega strica ALOJZIJA FURLANA. Leta 1907 sva bila skupaj v New Orleans, La., in potem nisem nič več slišal o njem. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, naj mi naznani, ali naj se sam oglasi. — Andrew Gulic, 804 Melrose Ave., New York, N. Y. (20-22-5)

Pazite na ničvredne ponaredbe ter zahtevajte odločno pristni Richterjev Pain-Expeller z Anchorvarstveno znamko kot je naslikana tukaj. 25 in 50 centov v lekarnah in naravnost od

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington St., New York, N. Y.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODaja fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila

PRODaja vošne listke vseb prekomurških črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in poštano.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

NEGUJTE SVOJE LASE!

Uspešno znanstveno zdravljenje popolnoma zastoj za moške in ženske.

Ali vam izpadajo lasje? Ali se vam pričene najo lasje predčasno redčiti? Ali so vaši lasje suhi in lepljivi? Ali imate luskinde in vas srbi glava? Ali ste plešasti, ali pričene dobivati plešo? Ako trpite na kateri gorinavedeni bolezni, ne čakajte, ampak se pritenite takoj zdraviti, kajti vsako zavlačevanje je nevarno. Pisate takoj po našo ilustrirano knjižico z naslovom: "RESNICA O LASEH" (spisana od slavne evropskega specialista)

Knjizica vsebuje sledeča poglavja:

Pouk o lasih; Ustroj las in temena; Vzroki izpadanja las in pleše; Kako ohraniti zdrave in dobre lasje; Zdravljenje, vsled katerega zrastejo lasje v šestih tednih; Oviselost; Brada in brke; Pri-znanja in zahvale ozdravljenih ljudi.

Brezplačen pouk o zdravljenju. Zelim vas prepričati na svoje lastne stroške, da bo zdravlilo "Calvacura" ustavilo izpadanje las, odstranilo luskinde in srbečico ter pospešilo rast las. Pošljemo vam \$1 vredno steklenico "Calvacura" št. 1. obenem z gorinavedeno knjižico "Resnica o lasih", ako nam pošljete svoje ime in 10 centov v srebru ali znakmah, da se pokrije poštna stroške.

Izrežite kupen spodaj ter ga pošljite še danes na: UNION LABORATORY, Box 567, Union, N. Y. Prišlečno vam pošljemo 10 centov za poštnino ter vas prosim da mi pošljete \$1 vredno steklenico "Calvacura" št. 1 ter vašo knjižico z naslovom "Resnica o lasih" (Ta kupon priložite pismu.)

Običajna zmota.

Na tisoče Amerikancev trpi na boleznih v drobu in najnavadnejša med temi je konstipacija (zaprtje) in nje komplikacije. Večina teh bolnikov dela isto napako, to je, da rabi pilule in različna odvajalna sredstva, ne da bi se kdo informiral, če so ta sredstva škodljiva ali ne. Vsako močno odvajalno sredstvo, ki oslabi telo ali ki povzroči, da se telo navadi na to sredstvo, je škodljivo. Ako trpite na konstipaciji ali kakih boleznih, ki izvirajo iz nje, rabite sredstvo, ki vam bo ne le prineslo olajšave, temveč bo v istem času tudi ojačilo vaše prebavne organe. Tako sredstvo je

TRINER-JEVO ameriško Elixir grenko vino

Napravljeno je iz rdečega vina in zdravnih rož, odvajalnih, toničnih in aromatičnih — ter je namenjeno za

KONSTIPACIJO, KOMPLIKACIJE SLEDNJE, SLABO PREBAVO, NAPETOST, BOLEČINE V DROBU, ŽELOČNE BOLEZNI, NERVOZNOST, OSLABELOST.

Uspeh tega zdravila je zelo dober pri boleznih, povzročenih ali vezanih s konstipacijo in slabostjo. Vsled tega naj bi se rabilo ob prvem znaku nerednosti prebavnih organov.

Cena \$1.00 V lekarnah

JOS. TRINER, izdelovalec

1333-1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Ako vas mučijo revmatične ali nevralgične bolezni, poskusite Trinerjev Liniment. Olajšal vam bo takoj bolečine. Cena 25 in 50c; po pošti 35 in 60c.

